[2024] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 881: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ

ਡਾ. ਜਯਾ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(2024 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 14)

22 ਮਾਰਚ 2024

[ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ, ਜੇ.ਜੇ

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਿਰਲੇਖ

ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ) ਐਕਟ, 2023-ਧਾਰਾ 7 (1)-ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 7 (1) ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ:

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਅਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ - ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਰੋਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ - ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿਯਮ - ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 7 (1) ਨੂੰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ-ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 7 (1) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ-ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੋ ਹੋਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ - ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਲਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ। 324,

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਆਗਾਮੀ 18ਵੀਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਨਾਲ ਹੀ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ ਧਾਰਕ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ-ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 10-16]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਅਨੂਪ ਬਰਨਵਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2023) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1:

(2023) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 161-ਸਮਝਾਇਆ.

ਲੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ (2014) 14 ਐਸਸੀਸੀ 496; ਟੀ.ਐਨ ਸੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1995) ਸਪਲਾਈ. 2 ਐਸਸੀਆਰ 106; (1995) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 611-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ) ਐਕਟ, 2023

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ; ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ; ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ; ਨਿਆਂਇਕ ਰੋਕ; ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼; ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ; ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ; ਭਾਰਤ ਦਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ; ਬਹੁਲਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ; ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ 18ਵੀਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ; ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ; ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ; ਅਟੱਲ ਸੱਟ; ਰੋਕ ਜਾਂ ਹੁਕਮ; ਅੰਤਰਕਾਲੀ ਉਪਾਅ; ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦਾ; ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ; ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ।

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ: ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਨਾਲ 2024 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 14 (ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ)। (ਏ) ਨੰ. 2024 ਦੇ 13,11,87 ਅਤੇ 191

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ, ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੇ ਪਾਰਿਖ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੈਰਲ ਡਿਸੂਜ਼ਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰੂਰ ਮੰਦਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਆ ਯਾਦਵ, ਰਾਹੁਲ ਗੁਪਤਾ, ਪਵਨ ਰੇਲੀ, ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਿਨਹਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਲੋਧੀ, ਸ਼ੁਤੰਜੈ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ, ਸਜਲ ਅਵਸ਼ਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਿਕਾ ਕਾਲੀਆ, ਕੇਸ਼ਵ ਖੰਡੇਲਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਸੁਧਾ ਸਿੰਘ, ਵਰੁਣ ਠਾਕੁਰ, ਰਾਮਕਰਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡੌਲੀ ਡੇਕਾ, ਦੀਪਕ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਨੁਜ ਬੱਗਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਐਮ.ਕੇ. ਰਵੀ, ਡੈਨਸਨ ਜੋਸਫ, ਮੈਸਰਜ਼। ਵਰੁਣ ਠਾਕੁਰ ਐਂਡ ਐਸੋਸੀਏਟਸ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਠਾਕਰੇ, ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਆਰੀਅਨ ਪੀ ਨੰਦਾ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਯਾਦਵ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਤੋਤਾ ਰਾਮ, ਸੰਜੀਵ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੰਨਿਆ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਨਾ ਭੱਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਿਸ਼ਮਾ ਮਾਰੀਆ, ਐਡ. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸਜੀ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਸ਼ੰਕਰ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਗੌਰੰਗ ਭੂਸ਼ਣ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਦੇਵਾਸ਼ੀਸ਼ ਭਾਰੂਖਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਅੰਕਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਤੁਲ ਰਾਜ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਟੀ.ਏ., ਕਾਲੀਸ਼ਵਰਮ ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੁਲਸੀ ਕੇ. ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਨਾ ਮੈਨਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਿੰਨੂ ਮਾਰੀਆ ਐਂਟਨੀ, ਆਰ.ਪੀ. ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਪਦਮਨਾਭਨ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਇਨ-ਪਰਸਨ

ਫੈਸਲਾ/ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼

1. ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ[1] ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ (ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ) ਐਕਟ, 2023[3] ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (1) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ[2] ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
2. ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਦੋ ਗੁਣਾ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, 2023 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (1) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਅਨੂਪ ਬਰਨਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 4 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

[1] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਈਸੀ".

[2] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਸੰਵਿਧਾਨ"।

[3] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "2023 ਐਕਟ"।

[4] [2023] 9 ਐਸਸੀਆਰ 1: (2023) 6 ਐਸਸੀਸੀ 161. 5. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਸੀਜੇਆਈ"।

ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [6] ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ। ਦੂਜਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ [7] ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਛੇ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ 14.03.2024[9] ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਮ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 2023 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 02.01.2024 ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਸਟੇਅ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ 15.03.2024 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ 14.03.2024 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
4. ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੋਕ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈਃ-

ਏ) 2023 ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 02.01.2024 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀ) 01.02.2024 ਨੂੰ, 2023 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

---

[6] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਸੀਈਸੀ"।

[7] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਲੂਪ"। 2023 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਨੇਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

[8] ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਧੀਰ ਰੰਜਨ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਿਤੀ 12.03.2024 ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਚ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਇਓ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [9] ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਧੀਰ ਰੰਜਨ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮਿਤੀ 14.03.2024 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

[10] ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ-ਸ੍ਰੀ ਅਨੂਪ ਚੰਦਰ ਪਾਂਡੇ ਨੇ 14.02.2024 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਦੂਜੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ-ਸ੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਗੋਇਲ 09.03.2024 ਨੂੰ

ਸੀ) 01.02.2024 ਨੂੰ, 2023 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ [11] ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਮੈਂਬਰ ਸਨ।

ਡੀ) 04.02.2024 ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 07.02.2024 ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦਫਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।[12] ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੀਟਿੰਗ 07.02.2024 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਈ) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 15.03.2024 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ 09.03.2024 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐੱਫ) 09.03.2024 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਗੋਇਲ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 09.03.2024, ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ.

ਜੀ) ਦੂਜੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ 14.03.2024 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਮਿਤੀ 09.03.2024 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੋਧਿਆ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 15.03.2024 ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 15.03.2024 ਨੂੰ 15.03.2024 ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ 09.03.2024 ਨੂੰ 14.03.2024 ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਏ. ਨੰ. 63879/2024 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ. 87 ਦੇ 2024 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 12.03.2024[13] ਅਤੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 66382/2024. (ਸੀ) 11/2024 ਨੂੰ 14.03.2024[14] ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

6. ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ [15] ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਧੀਰ ਰੰਜਨ ਚੌਧਰੀ ਨੇ 12.03.2024 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ, ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। 13.03.2024 ਨੂੰ, ਸਕੱਤਰ, ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ।

---

[11] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਜੀਓਆਈ"।

[12] ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 10 ਦੇਖੋ।

[13] ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2023 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

[14] ਨਮਨ ਸ਼ੇਰਸਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2023 ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਆਈ.ਏ. ਨੰ. 4223/2024 ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ (ਸੀ) 13/2024 ਨੂੰ 05.01.2024, ਆਈ.ਏ. ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਨੰ. 30286/2024 ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ (ਏ) ਨਹੀਂ। 2024 ਦਾ 87 05.02.2024 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

[15] ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨੇਤਾ ਹੋਣਾ।

ਸ੍ਰੀ ਅਧੀਰ ਰੰਜਨ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟਿੰਗ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

7. ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ 13.03.2024 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਜਾਂ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। 14.03.2024 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਛੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਅਧੀਰ ਰੰਜਨ ਚੌਧਰੀ ਸਮੇਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

8. ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 14.03.2024 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ 14.03.2024 ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

9. ਅਸੀਂ, ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, 2023 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (1) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਅਨੂਪ ਬਰਨਵਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 1950 ਤੋਂ 2023 [16] ਤੱਕ ਸੀਈਸੀ ਅਤੇ ਈਸੀਜ਼ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਟੀਕਲ 324 (2) ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਈਸੀ ਅਤੇ ਈਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੂਪ ਬਰਨਵਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਖਲਾਅ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਧਾਰਾ 324 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।(2). ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰੋ-ਟੈਮ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਾਂਗੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 'ਸੱਦਾ' ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਆਦਿ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ

[16] ਪੈਰੇ 63-72 ਦੇਖੋ, ਅਨੂਪ ਬਰਾਨਵਾਲ (ਉੱਪਰ)

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ [17] ਦੇ ਕੇ ਠੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿਯਮ। ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

11. ਬਿਨੈਕਾਰ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 7 (1) ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (1) ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਵਾਂਗੇ ਜਾਂ ਲਿਖਾਂਗੇ।

12. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਰੋਕ ਬਹੁਤ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 18ਵੀਂਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਵੇਗਾ ਜੋ 19.04.2024 ਤੋਂ 01.06.2024 ਤੱਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਅਤੇ ਨਾ ਪੂਰਿਆ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਸੱਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਰਕਾਲੀ ਇਲਾਜ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸਕੇਲ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰੋਕ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਉਲਝਣ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਕ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

[17] ਹੈਲਥ ਫਾਰ ਮਿਲਿਅਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2014) 14 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 496.

13. ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋ ਹੋਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 324 ਵਿੱਚ ਬਹੁਲਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟੀ.N. ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [18], ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

14. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 2023 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਪੰਜ ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਦਸ ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟਲਿਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਕਤ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ 18ਵੀਂਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਰਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ/ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

15. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣਾ ਅਕਲਮੰਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।

ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ। ਡਾ. ਬੀ.R ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਲਈ। ਅੰਬੇਡਕਰ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਕਮੇਟੀਃ "ਸੰਵਿਧਾਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੁਰਾ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੋਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ

[18] [1995] ਸਪਲਾਈ. 2 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ 106: (1995) 4 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ 611

ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਸਥਾਈ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਕਾਰਡ, ਆਈ.ਏ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ. ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 66382/2024. (ਸੀ) 11/2024, ਆਈ.ਏ. ਨੰ. 4223/2024 ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ (ਸੀ) 13/2024, ਆਈ.ਏ. ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 62608/2024. (ਏ) ਨਹੀਂ। 14/2024, ਆਈ.ਏ. ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 68091/2024. 87/2024, ਆਈ.ਏ. ਨੰ. 30286/2024 ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 87/2024, ਆਈ.ਏ. ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 2024 ਦਾ 63879. (ਏ) ਨਹੀਂ। 87 of 2024 ਅਤੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 69713/2024. (ਸੀ) 191/2024 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. 18. ਆਈ.ਏ. ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 64017/2024. (ਸੀ) 14/2024 ਅਤੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ 66282/2024. 87/2024 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਆਈ.ਏ. ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਸਲਾਹ ਸਿੱਖੀ। ਨੰ. 71728/2024 ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ (ਸੀ) 14/2024 ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਆਈ.ਏ. ਨੰ. 71728/2024 ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਵਿੱਚ (ਏ) 14/2024 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੈੱਡਨੋਟਃ ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ

ਆਈਏਐੱਸ ਬਰਖ਼ਾਸਤ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate ਐਸhifa Kler